

GARAGE TDI

THEATER- & DANSINDUSTRIE

4+

KONING VAN KARTON

LESMATERIAAL

GARAGETDI.NL

VOORWOORD

Binnenkort gaan de leerlingen van uw groep kijken naar de voorstelling 'Koning van Karton' van Drents Jeugdtheater Garage TDI. Voor u ligt het lesmateriaal van de voorstelling.

Deze lesbrief geeft informatie over Garage TDI en informatie over de inhoud van de voorstelling. U vindt in deze lesbrief een aantal praktische opdrachten die u zelf als voorbereiding op de voorstelling met de leerlingen kunt doen en een aantal opdrachten die u na de voorstelling als verwerking van de voorstelling kan gebruiken.

Door het lesmateriaal te gebruiken zijn kinderen langer met het thema en de voorstelling bezig waardoor de voorstelling voor een langere periode bij ze blijft leven. Ze zullen nog meer uit de thematiek van de voorstelling halen, zichzelf gaan verbinden met personages uit de voorstelling en het zet hen nog meer aan tot nadenken over de voorstelling.

De opdrachten in dit lesmateriaal plaatsen de voorstelling in een context en geven de leerlingen inzicht in wie zij zelf zijn en welke plaats zij innemen in de dagelijkse omgeving.

N.B.

Bij enkele opdrachten wordt er verwezen naar enkele muziekfragmenten. U kunt deze muziek ontvangen door een mail te sturen naar info@garagetdi.nl met het verzoek de muziek toe te sturen.

Vermeld dan dat het gaat om 'muziek Koning van Karton'. U ontvangt de muziekfragmenten dan via WeTransfer.

© Moon Saris

DRENTS JEUGD THEATER GARAGE TDI

Garage TDI is op 1 januari 2015 ontstaan uit de fusie van DJT De Reus, Theatergroep NiznO en danstheater ZiRR. De naam van het gezelschap komt niet uit de lucht vallen. We zijn gevestigd in een voormalig garagepand. Een garage is een plek waar gesleuteld wordt. Een werkplaats waar mensen producten maken en als die garage ook nog een showroom heeft, is het een fantastische plek om producten tentoon te stellen aan publiek.

In onze 'Garage' maken we professionele theater- en dansvoorstellingen voor de jeugd. Voorstellingen voor het onderwijs, festivals, op locaties en in zalen. De professionele voorstellingen spelen nationaal en internationaal.

Ook is er een opleiding voor jong talent uit Drenthe, Groningen, Friesland en Overijssel, dat zich voorbereidt op een HBO-theateropleiding. Er zijn vijf jeugdtheaterscholen in Drenthe en er is een educatieafdeling waar workshops en educatieprojecten voor het onderwijs worden ontwikkeld met theater en dans, soms in combinatie met multimedia.

De TDI in onze naam staat daarom voor het creatieve begrip: Theater en Dans Industrie.

Jaarlijks bezorgt Garage TDI ruim 60.000 kinderen en jongeren een TDI-ervaring. De voorstellingen zoeken het jonge publiek op en spelen daarom vaak op scholen. Voor veel kinderen is een theater- of dansvoorstelling van Garage TDI bij hun op school de allereerste aanraking met de magie van theater.

WAAR STAAN WIJ VOOR

Garage TDI wil door middel van theater en dans, bijdragen aan de ontwikkeling van jeugd en jongeren tot nieuwsgierige, empathische en ruimdenkende mensen. Het gezelschap heeft een sterk sociale component. De voorstellingen van Garage TDI gaan over de complexe wereld waarin kinderen opgroeien. De voorstellingen scheppen hoop, structuur, bieden houvast in conflictsituaties, stralen warmte uit, houden een spiegel voor en maken kinderen nieuwsgierig.

WERKPLAATS HAVENKWARTIER

Ons pand, 'Werkplaats Havenkwartier', is een voormalig autobedrijf in Assen. Het is vormgegeven door Harm Naaijer en heeft de authentieke stijl van een garage. Het beschikt over een eigen theaterzaal met 100 zitplaatsen, een dansstudio en een multimedialaboratorium. De 'showroom', met een bar en een keukentje, is geschikt voor theatrale, creatieve activiteiten en andere evenementen. Werkplaats Havenkwartier is een prachtige uitvalsbasis om naar één van de honderden speellocaties in Nederland te gaan.

In en rondom Werkplaats Havenkwartier organiseert Garage TDI diverse publieksgerichte activiteiten. Denk hierbij aan voorstellingen, workshops, symposia, masterclasses voor docenten of bijeenkomsten met het werkveld en locatieprojecten in het industriegebied: Het Havenkwartier.

Een dagje theateractiviteiten in Assen met uw team of leerlingen kan dus volledig op maat verzorgd worden!

De jeugdtheatervoorstellingen van Garage TDI

Garage TDI maakt theater- en dansvoorstellingen voor de jeugd. Om dit goed te kunnen doen, is het van belang dat je de doelgroep kent en meebeweegt in hun belevingswereld. Garage TDI werkt veelal met acteurs met een pedagogische achtergrond, welke een grote affiniteit hebben met kinderen. Tijdens het maakproces, vindt Garage TDI goed contact met de kinderen zelf en het onderwijs van essentiële waarde om aansluiting te vinden en te houden bij de doelgroep. Dit realiseert Garage TDI door gesprekken op scholen, try-outs, onderzoek en activiteiten op pilotscholen, of door middel van het cultuursalon, waar gesprekken en symposia plaats vinden met het werkveld.

Theater laat het leven zien in al haar verrukkelijke complexiteit. Het is goed om kinderen en jonge mensen deze rijkdom aan schakeringen en nuances te tonen en vooral, te laten ervaren. Dit helpt hen op te groeien tot ruimdenkende en genuanceerde mensen. Garage TDI prikkelt de verbeelding en draagt daarmee bij aan de ontwikkeling van creatieve jonge mensen. Het aanwakkeren van creativiteit zien wij als een noodzaak in onze maatschappij. Elke oplossing van een probleem begint bij een idee. Zonder voorbij te willen gaan aan ernst en moraal, vindt Garage TDI dat jeugdtheater een positieve grondtoon moet hebben en hoop moet uitstralen.

KONING VAN KARTON

“Koning van Karton” is een speelse danstheatervoorstelling met livemuziek over vriendschap; over ontmoeten, samen spelen, vrienden delen en je buitengesloten voelen.

Over twee meisjes die elkaar langzaam leren kennen en dan samen hun omgeving ontdekken. Ze zijn nieuwsgierig naar de jongen achter het dichte raam. Wie is hij en hoe zal het zijn als hij ook een vriend wordt? Uit zijn huis klinkt muziek, maar het raam blijft dicht. Durft hij niet? De muziek danst door de straat en neemt ze mee van bos naar boot en zee.

En daar is hij ineens, met zijn muziek. Maar dan zijn ze met drie en dat voelt anders. Hoe ga je daar mee om? En hoe doe je dat, met z'n allen vrienden zijn?

De voorstelling is geïnspireerd op het prentenboek “Het kartonnen kasteel” van Linda Sarah en Benji Davies.

In de voorstelling zien we een grote stapel kartonnen dozen waarmee de personages nieuwe fantasiewerelden bouwen. Het jonge publiek wordt moeiteloos door de muziek meegenomen in het verhaal dat met weinig woorden wordt verteld.

De voorstelling is geschikt voor leerlingen van groep 1 tot en met 4 en duurt ca. 55 minuten.

© Moon Saris

KONING VAN KARTON is gemaakt door:

Concept:	Rudi Emmelkamp en Frederieke Vermeulen
Regie en dramaturgie:	Frederieke Vermeulen
Choreografie:	Rudi Emmelkamp i.s.m. de dansers
Dansenspel:	Michelle Kooi en Malou van Sluis
Muziekenspel:	Maarten Zaagman
Decoren kostuum:	André Kok en Freja Roelofs
Illustratie:	Gerard de Bruyne
Fotografie:	Moon Saris
Educatiemateriaal:	Joyce Banus en Rudi Emmelkamp

© Moon Saris

THEMA

De voorstelling “Koning van Karton” is geïnspireerd op het boek “Het kartonnen kasteel” van Linda Sarah en Benji Davies. Het boek gaat over vrienden hebben, kwijtraken en nieuwe vrienden maken. De voorstelling is niet een letterlijke weergave van het boek maar het behandelt wel dezelfde thema’s.

Korte samenvatting van het boek:

In het boek zien we Bart en Edo, twee beste vrienden. Ze spelen altijd urenlang op het Suikerkasteel met hun kartonnen kasteel. Maar op een dag komt er een nieuw jongetje, Kai. Hij wil ook graag meespelen, maar kan dat wel van twee naar drie?

ISBN: 978 90 245 7665 4

De voorstelling sluit aan op de volgende KERNDOELEN

- Kunstzinnige oriëntatie,
- Bewegingsonderwijs,
- Oriëntatie op jezelf en de wereld: Mens en samenleving.

VOORBEREIDING OP DE VOORSTELLING

Prentenboek lezen

Ter voorbereiding van de voorstelling is het aan te raden om het boek voor te lezen aan de leerlingen en samen de prenten te bekijken in het boek.

Op deze manier leren de leerlingen de thematiek uit de voorstelling kennen en kunnen ze zich beter identificeren met het verhaal en de personages.

Drama- en dansopdrachten

Als voorbereiding op of als verwerking van de voorstelling kunt u met de volgende opdrachten werken. De leerlingen worden hierdoor geprikkeld om het onderwerp en thema te koppelen aan de voorstelling. De leerlingen doen, denken na en (her)beleven de voorstelling op een speelse en laagdrempelige manier. De onderstaande opdrachten zijn uit te voeren als volledige les of als losse lessen voor- of na het zien van de voorstelling.

N.B.

Bij enkele opdrachten wordt er verwezen naar enkele muziekfragmenten. U kunt deze muziek ontvangen door een mail te sturen naar info@garagetdi.nl met het verzoek de muziek toe te sturen.

U ontvangt de muziekfragmenten dan via WeTransfer.

© Moon Saris

INTRODUCTIE OEFENING

Filosoferen met kinderen

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De leerlingen maken kennis met het onderwerp van de voorstelling.
- De leerlingen gaan nadenken over het begrip vriendschap.

Volgorde	Omschrijving	Lesopstelling	Tijdsduur
Inleiding voorstelling	Vertel de leerlingen dat de voorstelling "Koning van Karton" gaat over het maken van vrienden, en het omgaan met nieuwe vrienden.	Kringopstelling	5 min.
Filosofisch gesprek	<p>Probeer aan de hand van de vraag "Wanneer is iemand een vriend?" een gesprek op gang te brengen.</p> <p>Probeer tijdens het gesprek open vragen te stellen en vraag door waar nodig is.</p> <p>Hieronder vind je een paar startvragen om het gesprek mee voort te zetten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heb jij ook vrienden? - Waarom heb je vrienden? - Hoe kaniemand jouw vriend worden? - Is het ook leuk om alleen te zijn? - Is het leuker om te spelen met zijn tweeën of met zijn drieën? - Vind je het leuk om bijeen te groepte horen? - Wat is leuk om bijeen te groepte horen en wat is niet leuk? - Hoe voel je je als je niet bijeen groepte mag horen? 	Kringopstelling	20 min.
Samenvatten	<p>Vat na het gesprek de bevindingen samen. Dit kunt u doen door aan de leerlingen de afsluitende vraag te stellen "Wat hebben we vandaag ontdekt?"</p> <p>En bespreek met de leerlingen de uitkomst van het gesprek.</p> <p>Neem als laatste het woord om het gesprek af te sluiten.</p>	Kringopstelling	2 min.

DOZENWERELD

Fantasie-spel

Geschikt voor: groep 1 t/m 4

Doel:

- De leerlingen vergroten hun verbeeldingswereld.
- De leerlingen kunnen hun fantasie fysiek uitbeelden.

Volgorde	Omschrijving	Lesopstelling	Tijdsduur
Vorbereiding	Pak de bijgeleverde CD en zet nummer 1 aan.		
Lokaal	Dit spel kan het beste in een speelruimte gedaan worden.		
Spel introductie	Vertel de leerlingen dat ze, net zoals de spelers in Koning van Karton, in een fantasiewereld gaan stappen.	Grotekring	2 minuten
Verhaal op muziek	Wanneer de muzika gaat leidt u de groep door een verhaal te vertellen, gebaseerd op de voorstelling met bijbehorende bewegingen. De leerlingen doen gelijk met uw bewegingen mee. <i>Een voorbeeld voor het verhaal staat hieronder beschreven.</i>	Grotekring	5 minuten
Verhaal samen afmaken	Besprek met de leerlingen wat er is gebeurd en waar ze nu zijn. Probeer de fantasie van de leerlingen te prikkelen door vragen te stellen. Laat ze vertellen wat er op het eiland zou kunnen gebeuren. <ul style="list-style-type: none"> • Hoe zien daar de bomen eruit? • Leven daar ook dieren of mensen? • Hoe zien de dieren eruit? • Zijn er ook grappige dieren en hoe bewegen ze dan? Misschien wel langzaam en heel laag, of hebben hoge snelle pootjes. <i>(Natuurlijk zijn er meer antwoorden mogelijk.)</i> 	Grotekring	10 minuten
Verhaal op muziek	Wanneer de muzika gaat leidt u de groep door het verhaal te vertellen van het vreemde eiland, dat samen met de leerlingen is verzonden. De leerlingen bewegen vrij door de zaal en maken de bewegingen die bij het verhaal passen.	Vrijopstelling	5 minuten

Afsluiting

Sluit de opdracht af door na te bespreken wat u heeft gezien en wat ze hebben gedaan.
Misschien willen sommige leerlingen nog wel even hun bewegingen van een fantasiedier of fantasieboom laten zien.

Grotekring

6 minuten

Voorbeeldverhaal

Hier is een voorbeeld hoe je het verhaal zou kunnen vertellen:

(Alle eigen variaties zijn natuurlijk ook mogelijk.)

VERHAAL	ACTIES
We stappen met zijn allen in een doos.	<i>Neem één hoge en grote stap</i>
Opeens zien we om ons heen allemaal bomen, en we horen vogeltjes fluiten in de verte.	<i>Kijk om je heen</i>
Dangaanwel opendoor het bos.	<i>Stappen op de plaats</i>
We kijken naar links.	<i>Kijk naar links</i>
En we kijken naar rechts.	<i>Kijk naar rechts Omhoogkijken</i>
En dan komen we aan bij een hele hoge boom. Hij is zo hoog dat hij boven het hele bos uitkomt.	
Opeens zit op een tak van de hoge boom een vogeltje. Het vogeltje zwaait met zijn vleugeltjes naar ons en wij zwaaien natuurlijk even terug.	<i>Zwaaien</i>
Dan lopen we verder door het bos.	<i>Stappen op de plaats</i>
Opeens zien we in de verte een bootje liggen. We rennen ernaartoe.	<i>Met handboven de ogen uren in de verte Op de plek rennen</i>
Nu we aangekomen zijn bij het bootje springen we met zijn allen in de boot.	<i>Springen op de plek</i>
De boot wiebelt een beetje heen en weer. En hij gaat omhoog en omlaag.	<i>Gaan het ene been op het ander</i>
Het gaat stormen en de golven van de zee duwen ons steeds verder en hogernaar een vreemd land.	<i>Hang achterover en voorover</i>
We vallen overboord en zwemmen naar een eiland met een groot vreemd bos.	<i>Wild bewegen en draaien op de plek</i>
	<i>Maak grote sprongen komende hurken</i>
	<i>Maak zwembewegingen</i>

© Moon Saris

DOZEN-DANS

Wat zit er in de doos?

Geschikt voor: groep 1 en 2

Doel:

- De leerlingen ontdekken nieuwe bewegingen.
- De leerlingen kunnen samen dansen met zelf bedachte bewegingen.

Volgorde	Omschrijving	Lesopstelling	Tijdsduur
Vorbereiding	Gebruik de muziekfragmenten 2, 3, 4 en 5. Zorg voor een doos en vul deze met allerlei kleine voorwerpen. (Zie opdracht 'Wat zit er in de doos'.)		
Lokaal	Dit spel kan het beste in een speellokaal gedaan worden.		
Introductie	In de voorstelling beleven de spelers van alles met hun dozen. In deze oefening gaan we dansen en bewegen, telkens anders, alsof we een..... zijn.	Grotekring	2 minuten
Dansen als... (muziek 2)	U beweegt op de plaats op de muziekende leerlingen doen het direct na. Ideeën om te bewegen: als stoere soldaten, als een vogel, als een bootje in de storm, als een vliegtuig, als een stuitbal, als een zwaan aan een touw, als in een roeiboot, enzovoort.	Grotekring	5 minuten
Vrolijk dansen als... (muziek 2)	De leerlingen mogen nu vrij dansen of huppelen door de zaal. Als de muziek stopt blijven ze stilstaan. Voordat u de muziek weer start geeft u aan hoe ze verder gaan dansen. Gebruik daarvoor de ideeën uit de vorige oefening.	Vrije opstelling	5 minuten
Wat zit er in de doos	U laat een doos zien met daarin veel verschillende spulletjes. De leerlingen ontdekken met deze spullen 3 dingen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe ziet het eruit? (<i>Vorm nadoen</i>); • Hoe kan jij met dat voorwerp bewegen? (<i>Bewegingen verzinnen en doen</i>); • Hoe beweegt het voorwerp zelf? (<i>Bewegingen verzinnen en doen</i>) Voorbeelden: elastiek (uitrekken/terug schieten) lapje of papier (wapperen, scheuren) wc-rol (ronddraaien) hamer of zaag (timmeren of zagen) stuitbal (stuiten en rollen)	Grotekring	5 minuten

Deze bewegingen zijn straks de dansbewegingen voor het liedje.

**Samen
dansen als...
(muziek 3)**

U kiest telkens een ander voorwerp uit de doos en de leerlingen bedenken een beweging die daarbij past. Op de muziek dansen de leerlingen dan als een elastiek, of hamer of stuiterbal, enz.

Vrije
opstelling

10 minuten

Probeer op diemanier alle voorwerpen uit. De dansen mogen op de plaats, maar laat ze ook vrij door de ruimte dansen.
Er ontstaan vaak leuke verschillen als de leerlingen soms met grote bewegingen en soms met kleine bewegingen dansen.

**Het Lied
(muziek 4)**

'Een doos vol dingetjes'
U leert de leerlingen het liedje aan.

Grotekring

5 minuten

**Afsluiting
(muziek 5)**

De Dingendans
De leerlingen zingen en klappen het refrein van het liedje.
Na de 'tinkelbel' noemt één van de leerlingen een voorwerp uit de doos. Help de leerlingen door één of twee bewegingswoorden te noemen die erbij horen. Ophet instrumentale deeldansende leerlingen met de beweging die bij het voorwerp horen. Na de pauze in de muziek wordt er weer gezongen en de dans meteen anders voorwerp herhaald.

Vrije
opstelling

5 minuten

Liedtekst: 'Een doos vol dingetjes'

*Wij hebben thuis een doos
Daar zit van alles in
Soms mag ik erop trommelen
In kijken en in rommelen
Dan krijg ik heel veel zin.
Wat voel je met je handen,
Wat zie je met je ogen
Vertel het me snel
Na de tinkelbel.*

DOZEN-SPEL

Is het een doos of.... ?

Geschikt voor: groep 3 en 4

Doel:

- De leerlingen gebruiken hun fantasie en ontwikkelen hun creativiteit.
- De leerlingen kunnen samen met anderen een situatie bedenken en uitbeelden.

Vorbereiding

We spelen in deze les alsof de leerlingen een doos van de spelers van "Koning van Karton" hebben gekregen.

Voor deze fantasie-les heeft u een lege kartonnen doos nodig. In de doos legt u een enveloppe met een brief met de volgende tekst:

Hallo!

**Jullie zullen wel denken wat hebben we nou gekregen, een doos?!
Maar dit is niet gewoon een doos, dit is misschien wel een klein hondje, of een auto of een vliegtuig.
Het ziet er wel uit als een gewone doos, maar als je je fantasie gebruikt, maak je er alles van wat je maar kunt bedenken!**

Succes, en veel plezier ermee!"

Groetjes,

Malou, Maarten en Michelle.

Volgorde	Omschrijving	Lesopstelling	Tijdsduur
Inleiding	Vertel de leerlingen dat jullie het cadeau uit mogen pakken van de spelers.	Grotekring	2 minuten
Opening van het cadeau	Kies 2 of 3 kinderendie het cadeau uit mogen pakken.	Grotekring	1 minuut
Envelop openen	Lees de brief voor die in de doos ligt.	Grotekring	1 minuut
Groepjes maken	Verdeel de leerlingen in groepjes van 4.		1 minuut
Van doos tot ander object	Een groepje krijgt de doos. Binnen 10 tellen beelden de leerlingeneen situatie uit waar in de doos een bepaald object is. Zet staand daarbij stil in een tableau (als op een foto).	Vrije opstelling: groepjes van 4	15 minuten

Geef de leerling en daarbij één van de volgende opdrachten:

- Maak een foto waarin de doos een tafel is.
- Maak een foto waarin de doos een deur is.
- Maak een foto waarin de doos een hondje is.
- Maak een foto waarin de doos een huisje is.
- Maak een foto waarin de doos een boot is op de wilde zee.
- Maak een foto waarin de doos een baby is.
- Maak een foto waarin de doos een pizza is.
- Maak een foto waarin de doos een mobieltje is.

Nadat de situatie is uitgebeeld, krijg tevens een groepje de doos en een nieuwe opdracht.

Probeer nadat alle foto's zijn gemaakt, kort nate bespreken hoe ze hebben laten zien dat de doos het object verbeeldde.

Als de leerlingen niet uit een opdracht komen, probeer dan aan de leerlingen te vragen hoe bijv. een hondje eruit ziet, en wat je normaal gesproken met een hondje doet.

Aan de hand van deze vragen kunnen de leerlingen geprikkeld worden om hun fantasie aan te spreken. Eventueel kunt u ook nog een extra doos gebruiken zodat er 2 groepjes tegelijk kunnen spelen.

Eigen fantasie	Wanneer de opdracht de leerling goed afgaat, kunt u de leerling ook de opdracht geven om zelf een voorwerp, dier of situatie te laten bedenken. Wanneer de leerlingen het uitbeelden kan de klas raden wat het is.	Vrije opstelling: groepjes van 4	15 minuten
Nabespreking	Besprek na de les wat u gezien heeft. Vertel ook dat de leerling d.m.v. hun fantasie te gebruiken veel verschillende dingen hebben gemaakt.	Grote kring	5 minuten

